

Vänsterpartiet

2016 -04- 28

Dnr. 2016/KS 0169/001

MOTION TILL KOMMUNFULLMÄKTIGE 2016-04-28**FÖRSTÄRK ANHÖRIGSTÖDET – ANSTÄLL EN ANHÖRIGKONSULENT**

Någon gång i livet kommer de flesta av oss att ge omsorg eller hjälp till någon i vår närhet som drabbas av sjukdom, en funktionsnedsättning eller som får behov av hjälp på grund av hög ålder. Vi blir då anhöriga omsorgsgivare. Det kan vara så många som 1,3 miljoner anhöriga i Sverige som ger omsorg till en närstående. De flesta anhöriga ger omsorg av fri vilja och har en god hälsa. Undersökningar visar dock att anhörigas hälsa, ekonomi, arbetssituation och möjligheter till fritid kan påverkas negativt av omsorgsgivandet. Ofta bor dessa anhöriga tillsammans med den de ger omsorg till, en make/maka/partner, ett barn eller ett syskon, och deras behov av omsorg är ofta omfattande. Att som anhörig ge vård och omsorg ska vara ett frivilligt åtagande och ett komplement till det offentligas insatser. I praktiken är dock det offentligas insatser ett komplement till de anhörigas omsorgsgivande enligt regeringen. Ett gott stöd till anhöriga är viktigt för att undvika negativa konsekvenser av omsorgsgivandet för individer och för samhället.

I en rapport från riksrevisionsverket: Rapport EFF 2014 finns en kartläggning av de insatser som görs i de olika kommunerna och hur de anhöriga upplever möjligheten att få stöd. Många anhöriga uppger att det är svårt att hitta rätt i den djungel av insatser som finns för att underlätta för brukaren och den anhörige. Listan över åtgärder som finns kan göras lång: avlastning, korttidsvistelse, stöd enligt SoL, LSS, IFO, avlösarservice, daglig verksamhet, särskilt boende, boende i gruppbostad; är bara några exempel på åtgärder som erbjuds. Enligt rapporten upplever många anhöriga att de måste ta på sig rollen som samordnare mellan de olika åtgärder som kan erbjudas och att det är svårt att känna till hur de ska gå till väga för att komma i åtnjutande av den mångfald av åtgärder som finns. Många anhöriga upplever att de måste kämpa och vara "påstridiga" för att kunna få det stöd de har rätt till.

Den 1 juli 2009 ändrades socialtjänstlagen så att 5 kap 10§ nu säger; "socialtjänsten **ska** (tidigare **bör**) erbjuda stöd för att underlätta för de personer som vårdar närstående som är långvarigt sjuk, äldre eller som stödjer en närstående som har en funktionsnedsättning.

Flertalet av Sveriges kommuner har numera en anhörigkonsulent anställd för att hjälpa de anhöriga att hitta rätt bland den mångfald av insatser som finns. Totalt finns det 350 anhörigkonsulenter anställda i Sveriges 280 kommuner.

Tyresö kommun är en av de få kommuner inte har någon anhörigkonsulent.

Enligt uppgift fanns det tidigare en sådan tjänst men av någon anledning som Vänsterpartiet inte känner till drogs denna tjänst in 2011. När det gäller stöd till

anhöriga som vårdar äldre har vi fått förstå att det främst är kommunens demenssjuksköterska och i viss mån biståndshandläggarna som kan erbjuda detta.

Vänsterpartiet i Tyresö har i kontakt med anhöriga fått förstå att det finns ett stort behov av framförallt enskilda samtal men också av att kunna ingå i grupper, där de anhöriga tillsammans kan diskutera gemensamma problem. Det finns också, som beskrivits ovan, ett stort behov av att kunna vända sig till en person, som kan hjälpa till att samordna de olika hjälpinsatserna.

Med anledning av ovanstående kan vi i Vänsterpartiet se ett stort behov av att kommunen snarast anställer en anhörigkonsulent. Dennes uppgifter kan delas in i tre större områden:

Samordna

Eftersom målgruppen är omfattande blir anhörigkonsulentens roll att samordna både det interna och externa stöd som kan erbjudas. Anhörigkonsulenten ska kunna ge information till den anhörige om vilka olika stödformer som finns och vara vägledande i vilka stödåtgärder som går att få. Anhörigkonsulenten ska också vara ansvarig för de eventuellt lokala nätverk som finns och det gäller både professionella, frivilliga och föreningar.

Stödjande

Eftersom anhörigstödet ska vara individuellt anpassat ska anhörigkonsulenten i enskilda samtal kunna ge vägledande information för att den anhöriga ska känna till vad som kan erbjudas just dem. Dessutom ska anhörigkonsulenten anordna gruppsamtal för anhöriga som har en gemensam nämnare till exempel föräldrar till barn med neuropsykiatriska funktionskillnader eller till de som vårdar en äldre anhörig. Anhörigkonsulenten ska också kunna anordna "tematräffar" efter de anhörigas önskemål

Utbilda

En tredje viktig funktion är att anhörigkonsulenten ska vara samordnande och utbildande för nyckelpersoner som kan ge olika former av anhörigstöd. Målgruppen för detta är många till exempel de som arbetar med funktionshindrade, äldre, långvarigt sjuka, socialpsykiatri och missbruk.

Lämplig bakgrund för anställning som anhörigkonsulent

Enligt rekommendationer ska en anhörigkonsulent ha högskoleutbildning inom beteendevetenskap eller samhällsvetenskap och helst några års arbetslivserfarenhet. Pedagogisk utbildning, samtalsmetodik eller språkkompetens ska vara meriterande. Ytterligare merit är om personen har genomgått anhörigstödsutbildning 7,5 högskolepoäng som ges t.ex. på Ersta Sköndals högskola.

Med tanke på att målgrupperna för anhörigstöd är omfattande är behovet av anhörigkonsulent med de tre funktionerna att samordna, stödja och utbilda omfattande och mångfasetterat.

Andelen äldre i Tyresö kommun ökar och vi lever allt längre, vilket också gör att det blir allt vanligare med demenssjukdomar, som ofta ställer stora krav på de anhöriga. Tanken om att våra äldre ska kunna bo hemma så länge som möjligt är god, men

kräver också att det finns insatser som stödjer de anhöriga, som ofta får ta på sig ett stort ansvar för vården. Även om hemtjänstinsatser sätts in efter behov finns det mycket som ändå faller på den anhörige. Den som har demens blir tyvärr ofta en extra belastning på den anhöriga vare sig det handlar om make/maka eller den dementes barn. Oron för att lämna en dement ensam när man vet att han/hon kan glömma stänga av spisen, ramla och göra sig illa, få en ångestattack eller gå ut och sedan inte hitta hem, är bara några exempel som ställer stora krav på den anhörige.

En annan målgrupp, som också tenderar att öka, är personer med funktionsnedsättningar. Inte minst den ökande andelen barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, t.ex. ADHD, autism, ställer stora krav på föräldrarnas engagemang för att se till att deras barn får det stöd de behöver. Detta inte minst därför att Tyresö kommun nu arbetar med ett inkluderande av dessa barn i vanliga klasser, vilket gör att föräldrarna måste ta ett stort ansvar för att se till att deras barn får det extra stöd de behöver för att klara av undervisningen och vistelse på fritidshem på eftermiddagstid.

Det finns fler målgrupper för en anhörigkonsulent att arbeta med, men vi anser att dessa två ovan beskrivna målgrupperna är prioriterade när en anhörigkonsulent anställs.

Utifrån ovanstående bakgrund anser vi i Vänsterpartiet att det finns ett mycket stort behov av att ha en anhörigkonsulent i Tyresö kommun.

Vänsterpartiet yrkar följande:

- Att Tyresö kommun från 1 januari 2017 inrättar en tjänst som anhörigkonsulent i enlighet med motionens intentioner
- Att Tyresö kommun avsätter ekonomiska medel, ca 600 000 kronor, för att finansiera tjänsten som anhörigkonsulent.

För Vänsterpartiet i Tyresö 2015-04-28

Inger Gemicioglu

Marcus Obligado